

GIL 103 Itzurun hondartzako multzo geomorfologikoa

Itzurun hondartzaren panoramika, marea behean dela. Argazkiaren ezkerrean, Marianton lurmuturra eta Itzuruntxiki —hondarrik gabe— ikus daitezke.

Kokapena

- **Koordenatu geografikoak:**

Lat.: 43° 18' 4,2 " N

Long.: 2° 15' 35,6" W

- **UTM koordenatuak:**

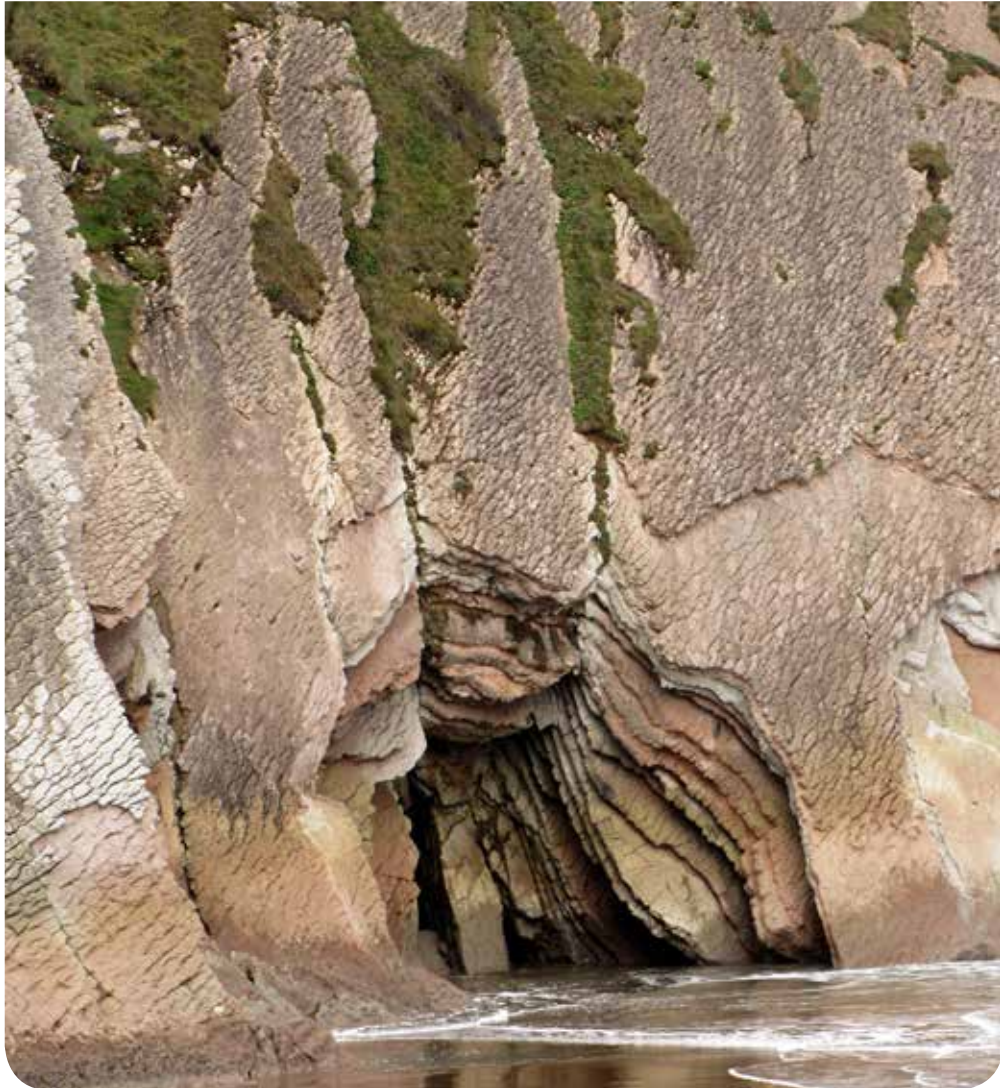
X: 560.029,00 m

Y: 4.794.529,00 m

Nola iritsi

Zumaia herritik, oinez, Itzurun hondartzara joan behar da.

Hondartzako haitzuloen xehetasuna. Haustura bertikalen alderako higadura diferentzialak eratu zituen haitzuloak.

GILaren deskribapen laburra

Interes geomorfologikoko elementu ugari osatzen dute Itzurun hondartza. Hondarren banaketa da lehen ezaugarri harrigarria: ugaria da Itzurun hondartzan, eta ia inoiz ez da agertzen Itzuruntxikin, aldameneko hondartzan (ipar-ekialdean). Izan ere, Daniarreko kareharrien hormatzarraren babesean dago Itzurun, hegoaldean, eta bi hondartzekin muga egiten duen lurmuturra du ipar-ekialdean. Alboetan mugari horiek izatea lagungarria da hondartzan hondarra pilatzeko: olatuek indarra galtzen dute Daniarreko hormarekin talka egitean, eta, urak itsasorantz atzera egitean, aipatutako lurmuturrarekin topo egiten dute, zeinak hondartzan harrapatzen baitu hondarra. Lurmutur horrek, bestalde, ez dio uzten hondarrari Itzuruntxikira pasatzen. Forma geomorfologiko ugari ingurune soil bat da Itzuruntxiki, interes didaktiko handikoa (harkoskozko eta hondarezko hondartza, azpia jandako labarrak, bloke handien erorketa, hegala-luiziak arroka bigunean...).

Harkosko-hondartza, labarrak, bloke eroriak eta Itzuruntxiki inguruko luizia.

Hondartzako beste elementu berezietako batzuk *Itzurungo haitzuloak* dira. Daniarreko hormatarreko hormetan eratuta daude, non itsasoaren eta eragile atmosferikoen higadurak bereziki arroka beraren haustura bertikalen alderantz eragiten baitute. Haitzulo bitxi horietako batzuek 15 metrotik gorako sakonera dute, eta haietakoren batek sifoi gisa funtzionatzen du.

Behatzeko punturik onena

Hondartza bera, hondarrezko eremua eta harrizkoa bereizten dituen lurmuturrera igota, edo hondartzako behatokia (altuera eta perspektiba ematen ditu). Talaimendi menditik ere hondartzaren ikuspegi orokor osoa dago.

Erlazionatutako GILak

- **Geografikoki:** GIL 23, GIL 25, GIL 27, GIL 28, GIL 43, GIL 45, GIL 48, GIL 101, GIL 102, GIL 119, GIL 135.
- **Gaiari dagokionez:** GIL 92, GIL 94, GIL 95, GIL 99, GIL 100, GIL 101, GIL 103, GIL 104, GIL 105, GIL 118.

GIL-aren balorazioa

Balorazioa		Baxua	Ertaina	Altua	Oso altua
Interes zientifikoa	Geomorfologikoa			●	
	Hidrogeologikoa				
	Tektoniko/Estrukturala				
	Estratigrafikoa				
	Paleontologikoa				
	Petrologikoa				
	Mineral-hobiak				
	Beste batzuk				
Interes ekonomikoa (erauzketa)			Iraganean	Potentziala	Martxan
Interes kulturala: San Telmo basiliza, Zumaiako marinelen patroia, labarraren ertzean dago.					
Oharrak:	Eremuak, halaber, interes estratigrafiko eta paleontologiko nabarmena du; bi muga-estratotipo eta P/E muga ditu, eta mundu guztiko geologoek ohiko helmuga da. Interes hori GIL 45en landu da.				

Bibliografia espezifikoa

- Hilario, A. (2012): *El biotopo del Flysch*. GFA.
- Hilario, A. et al. (2010): *Flysch Algorri Mendata*. GFA.